

Сцената, която роди звезди

Над 5000 почитатели на музиката имаха щастието да се насладят на виртуозни изпълнители от Европа и Азия цели три дни (10 - 12 август). Традиционният старозагорски фестивал, сцената, през която участниците се превръщат в звезди, тази, 13. поред година, стартира като Първи световен фестивал за ромска музика и песен, под патронажа на президента на републиката Георги Първанов.

Организаторите (сдружение "Национален фестивал за ромска музика и песен"), подпомогнати от НССЕДВ, Министерството на културата, ИНОКСИС ООД София, ф. СЕГА и община Стара Загора, с медийното партньорство на в. "Дром громендар", сп. "О рома" и в. "Акана", поканиха за участие музиканти от 22 държави. Нашият сънародник, най-добрият в света изпълнител, кларинетистът Иво Папазов, отложи европейското си турне с орк. "Тракия", за да оглави прецизното жури на Ромфеста в състав: Анжело Маликов, композитор, проф. Петко Радев, доц. Лозанка Пейчева и легендарният ромски певец Иво Барев. Фестивалът зачете с присъствието си и американският музиколог проф. Тимоти Райс. В конкурсната надпревара участваха български музиканти и танцьори,

както и групи от Сърбия, Македония, Унгария и далечна Индия. Наградите заслужено спечелиха най-добрите: С рецитали участваха Али Байрам, Хабиби, Джаго, Тони Стараро. С гордост можем да посочим, че ромската култура е една от силните ни страни, чухме в приветствието изпратено от патрона на фестивала - президентът Георги Първанов - което прочете зам.- кметът на Стара Загора Тихомир Димитров. Незаменимият водещ Венци Димов прочете и приветствия от министър Филуз Хюсменова и кмета на Стара Загора г-р Евгени Желев. В черен фрак на сцената се появи ромският Павароти - Джаго, който вдигна агреналина на всички с великоленното изпълнение на ромския химн "Джелем, джелем". Македонската звезда Али Байрам ня на живо с

орк. "Тато нилай" от Скопие, а Втората вечер направи блестяща импровизация, като изпя най-новите си песни с музикантите и танцьорите от Раджистан, самият обличен в индийски грехи. Унгарските участници - група "Караван" от Будапеща, с ръководител Ицван Наги, се представиха с автентична ромска музика, известна и позната в цял свят. Унгарските роми впечатлиха публиката с многогласното си пеене и свирене на акустични инструменти, както и с танцьорите си. Младата звезда на Пайнер - Хабиби - изпя хитовете си, познати ни от музикалните ТВ-канални. Сръбските братя от гружество "Ром", с председател Борис Агамов и хореограф Зоран Григориевич се представиха с оригинални танци и оркестрови изпълнения.

Специална награда за виртуозни музиканти - орк. "Мариан Мексикану бенг" от Румъния, Специална награда за най-добро артистично представяне - "Ражки - пуран нат сапера ънд парти" от Раджистан, Индия. Първата награда, заедно със статуетка, бе присъдена на орк. "Верей", Втората - на орк. "Ферус ъндърграунд бенг". Две трети награди получиха "Караван" от Унгария и гружество "Ром" от Сърбия. Първата награда за песен спечели младият Мариан Герчев от Шумен.

Три денонощия музика нонстоп, и малко повече

Трябва човек да обича музиката, за да чака с нетърпение фестивала в Стара Загора. Там се срещат, а тази година се срещнаха и общуваха, музиканти от цял свят. На такъв форум те сверяват часовниците си, обменят идеи и възгледи за феномена ромска музика. И музика въобще. Нищо, че са от различни държави и говорят на различни езици. Езикът на музиката е разбираем за всички.

Трите часа път с автобуса от София до Стара Загора само ми натякват августовската жегата. Още малко път до Минералните бани и дългоочакваните емоции започват. Пристигам точно по време на вечеря. Комендантът на фестивала Бабачев ме поздравява, но неговува, че го няма главния редактор. Спокойно, имаме и други задължения, успокоявам го. Хвърлям багажа, тегля един гуш ивсичко е по ноти. В стаята се оказвам с човека, когото отдавна желаех да видя на живо

- бай Дафин Берков от Плевен. Той е живата история на ромите в България. Наричам го "наборе", нищо че е с 30 г. по-голям от мен. Научавам, че е бил офицер и учител, знае всички тънкости на живота, особено на

ромския етнос в страната ни, и не само в нея. Говорим си с набора за житейските неща, за общи познати, за разни личности и интереси...

на стр. 10 • **гдрроомм е н г а р**